

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, December 30, 1981

Nr. 247

RUSŲ LAIVAI NEIPLAUKS Į AMERIKOS UOSTUS

STREIKĄ BAIGĖ PASKUTINĖS LENKŲ KASYKLOS DARBININKAI

DARBININKAI NESIRENGIA PRADĖTI DARBO, KOL
KASYKLOSE BUS GINKLUOTI LENKŲ KARIAI

VARŠUVA, Lenkija. — Pirmadienio naktį streiką baigė Piasto kasyklų darbininkai, išėjo iš kasyklų ir nuėjo namo, — pranešė lenkų radijas. Dabar streiką baigė visi lenkų angliakasiai.

Streikas baigtas, bet darbininkai dar nepradėjo darbo. Antradienį darbas pradėtas įvairiose kitose dirbtuvėse, bet angliakasiai nesirengia leistis į kasyklas ir pradėti darbo. Angliakasiai nepradės darbo, kol tuo reikalu nesūsitarą su dabartine Lenkijos valdžia. Pasitarimai užims daugiau laiko. Manoma, kad be Naujų Metų apie darbo pradžią ir kalbos negali būti. Piasto kasyklų darbininkai, prabuvę kasyklose 15 dienų, neturi jokio noro ir vėl skubiai leistis į kasyklas.

Nedirbs, kol kasyklose bus kareivių

Lenkų angliakasiai pranešė vyriausybei, kad jie nesileis į kasyklas, kol kasyklų srityje bus ginkluotų karių. Kariai privalo apieiti kasyklų sritį, jeigu valdžia nori, kad angliakasiai pradėtų darbą kasyklose.

Antra, angliakasiai nepradės darbo, jei policija klausinės, tarys, ir grąšins angliakasiams. Angliakasiai nori, kad būtų paleisti visi Lenkijos angliakasiai, kad niekas prie jų nesikabintų ir kad jiems būtų leista grįžti į darbą. Jeigu lenkų valdžia laikys suėmusi angliakasių ir ne leis suimtiesiems leistis į kasyklas ir dirbti kartu su kitais angliakasiais, tai angliakasiai nepradės darbo.

Manoma, kad Jaruzelskis paleis visus suimtus ir įtariamus angliakasių ir leis jiems kartu su kitais pradėti darbą kitą pirmadienį. Kariai išleido visus Piasto angliakasių.

Darbą pradėjo, bet nebedirba

Kiekvienoje lenkų angliakasių kasykloje buvo sudarytas streiko komitetas. Streiką pabaigus, komitetas buvo paleistas. Lenkų kariai ir policija norėjo patirti streiko komiteto sąstatą, bet

PATARIA NIEKO NEDUOTI LENKŲ KARIAMS

WASHINGTON, D.C. — Lenkijos ambasadorius Japonijoje atskrido į Washingtoną ir paprašė, kad Washingtono vyriausybė duotų jam trenirinio teises. Lenkų ambasadorius Zdzisław Rurarcz padarė labai platų pareikimą Kongreso atstovams.

Buvęs lenkų ambasadorius Japonijoje patarė neduoti dabartinė lenkų vyriausybei jokio maisto, paskolų ir netiesiogios prekybos. "Apgaulingai lenkų karių valdžiai neduokite nė vieno cento", patarė buvęs ambasadorius.

— Ne tik Jaruzelskis, bet ir kiti jo bendradarbiai yra sukli apgavikai, kuriais negalima pasitikėti. Jie bendradarbiauja su Sovietų kariais, — pasakoja buvęs lenkų ambasadorius Rurarcz.

Jau praėjo du metai, kai Sovietų ginkluotos pajėgos įsiveržė į Afganistaną, bandydamos pavergti labiausiai laisvą musulnišką tautą. Visiems būtų daug geriau, jei rusai greičiau atšauktų savo karines jėgas iš Afganistano.

Afganistaniečiai neleidžia rusams kontroliuoti daugiau negu pusę savo teritorijos.

skelbtas, svarbiausia, prieš Solidarumo unijos narius. Jaruzelskis dabar ieško būdų, kaip rasti bendrą kalbą su Solidarumo unijos vadais. Jis manė, kad galės paveikti Lešek Valensą. Bet Valensa, patyręs apie Jaruzelskio vartojamą prievartą, atsiskaitė su juo tartis.

Prezidentas Reaganas paskelbė priemones, kuriomis uždraus Sovietų agentams pirkti elektroninius įrenginius Amerikoje. Taip pat bus uždrausta Sovietų lėktuvams nusileisti Amerikos aerodromuose.

FRANK SAVICKAS ATSIKĖ KANDIDATUOTI Į KONGRESĄ

REAGANAS YRA PASIRYZĖS PARDUOTI TAIWANŲ
REKALINGAS LĖKTUVŲ IR KITŲ GINKLŲ DALIS

CHICAGO, Ill. — Demokratų partijos vienybės sumetimais, senatorius Frank Savickas pirmadienio vakarą pareiškė, kad jis atsisakė kandidatuoti į JAV Kongresą iš 3-ojo rinkiminio distrikto.

Senatorius F. Savickas turėjo demokratų partijos paramą ir pritarimą, bet jis apsigalvojo, kad jo kandidatavimas skaldytų partiją. Tame pačiame distrikte eis kova tarp dviejų populiarių kandidatų. Atstovų Rūmų narys Martin Russo jau buvo išrinktas keturiems terminams. Jis yra gabus ir veiklus atstovas. Jis pareiškė, kad jis kandidatuos net ir tuo atveju, jeigu neturės partijos paramos. Sen. Savickas pamatė, kad šia tarpusavio kova gali pasinaudoti respublikonai. Kai demokratai tarp savęs pėsasi, tai respublikonai visuo met laimi.

Savickas patarė burmistrei J. Byrne apsigalvoti

Senatorius Savickas nuodugniai apsvairstė visą reikalą ir patarė burmistrei apsigalvoti. Jis turėjo visą partijos paramą ir būtų gavęs partijos balsus, tačiau, turint galvoje atstovo M. Russo nusistatymą kandidatuoti savarankiškai, galėjo susidaryti respublikonams naudinga padėtis.

Visi partijos politikai yra įsitikinę, kad senatorius Savickas, atsisakydamas kandidatuoti į JAV Kongresą, padarė partijai naudingą patarimą. Galimas daiktas, kad jis pats gali nukentėti, nes nežinia, ar jam pasitaikys kita tokia proga kandidatuoti į JAV Kongresą, bet reikia manyti, kad tokių progų pasitaikys.

GROMYKA PASIKVIETĖ JAV AMBASADORIŲ

MASKVA, Rusija. — Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministris Andrej Gromyka vakar pasikvietė JAV ambasadorių ir užsienio ministeriją. Gromyka jam liepė pranešti JAV vyriausybei, kad jis nesikišų į Lenkijos vidaus reikalus.

Vakar prez. Reaganas uždraudė amerikiečiams parduoti Sovietų Sąjungai priemones natūralių dujų vamzdžiams tiesiti, elektroninių mašinų ir uždraudė Sovietų lėktuvams nusileisti JAV aerodromuose. Matyt, kad Gromyka šiuos nutarimus skaito Amerikos įsikišimu į Lenkijos vidaus reikalus, nes jie liečia Sovietų Sąjungą, įsikišimą į Lenkijos vidaus reikalus, bet Amerikos lėktuvai gali skristi į Sovietų aerodromus, o Sovietų transporto lėktuvai gali atskristi į Amerikos aerodromus, bet Amerikos lėktuvai jau seniai neskrenda į Sovietų aerodromus, o Sovietų lėktuvai vis atskiranda į Amerikos aerodromus. Dabar ir Sovietų lėktuvai negalės atskristi į Amerikos aerodromus.

— Prez. Reaganas yra įsitikinęs, kad natūralių dujų siuntimas iš šiaurės Rusijos į Vakarų Europą paties rusams pavergti Vakarų Europos tautas. JAV neskolinys pinigų vamzdžiams pravesti.

— Jeigu gen. Jaruzelskis nusistatys su Solidarumo unijos veikėjais, tai lenkų dirbtuvėse darbas bus labai lėtas.

IMASI GRIEŽTŲ PRIEMONIŲ PRIEŠ JARUZELSKĮ IR BREŽNEVĄ

SOVIETŲ VALDŽIA NESILAIKO HELSINKIO AKTŲ,
VERŽIASI Į KAIMYNNINES VALSTYBES

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Reaganas, pasilapęs su viceprezidentu George Bush ir patarėju Edwin Meese, nutarė imtis griežtų priemonių ne tik prieš Jaruzelskio valdomą Lenkijos vyriausybę, bet ir prieš Brežnevo vadovaujamą Sovietų Sąjungą.

Prezidentas nustatė, kad Sovietų Sąjunga priverstė Lenkijos vyriausybę skelbti karo stovį, imtis griežtų priemonių prieš Solidarumo uniją, vartoti karių prievartą prieš streikuojančius Lenkijos darbininkus, todėl prezidentas imasi griežtų priemonių prieš Sovietų Sąjungą ir Lenkijos karinę tiktatūrą.

Prezidentas Reaganas, atsakydamas į Brežnevo neigiamą laišką, jam priminė, kad Sovietų Sąjunga lauzo baigminio Helsinio akto nutarimus ir jėga veržiasi į kaimynines valstybes. Sovietų Sąjunga jau seniai turėjo atšaukti savo ginkluotą pajėgą iš Afganistano, tuo tarpu dabar siūnia gausesnius Sovietų karo dalinius, kad galėtų pavergti laisvą musulnišką afganistaniečių tautą. Šiandien Afganistane yra daugiau Sovietų ginkluotų pajėgų, bet rusai dar nekontroliuoja nei pusės Afganistano teritorijos. Juo greičiau rusai išsikels iš Afganistano, tuo lengviau bus nustatyti taiką pačiame Afganistane ir ramybę kaimyninėse valstybėse.

Šiandien aiškiai nustatyta, kad Sovietų kariuomenės vadai priverstė premjerą Jaruzelskį užpriešt sekmadienį paskelbti karo stovį Lenkijoje ir panaudoti karišką galią prieš Solidarumo unijos vadus, siekiančius demokratines tvarkas ne tik darbininkų unijose, bet ir kitose Lenkijos gyvenimo sluoksniuose.

Prezidentas Reaganas, pasilapęs su atsakingais saugumo pareigūnais, nutarė uždrausti Sovietų laivams įplaukti į 10 Amerikos uostų. Amerikos laivai neplauks į Sovietų valdžios kontroliuojamus uostus.

Prezidentas Reaganas uždraudė Sovietų lėktuvams skristi į Amerikos aerodromus. Susitarimas šakė, kad Amerikos keleiviniai lėktuvai gali skristi į Sovietų aerodromus, o Sovietų transporto lėktuvai gali atskristi į Amerikos aerodromus, bet Amerikos lėktuvai jau seniai neskrenda į Sovietų aerodromus, o Sovietų lėktuvai vis atskiranda į Amerikos aerodromus. Dabar ir Sovietų lėktuvai negalės atskristi į Amerikos aerodromus.

Amerikos lėktuvai kelis kartus nuskrido į Maskvos nurodytus aerodromus, bet Sovietų pareigūnai pradėjo kabinėti ir tikrinti Amerikos lėktuvus ir lakūnus. Be to, Sovietų valdžia gąsdina rusus bausmėmis, jeigu jie naudosis JAV lėktuvų palaimais savo kelionėms.

Prez. Reaganas prašo Brežnevo suvaldyti Sovietų kariuome-

PRASIDĖJO FOTOGRAFO W. WILLIAMS BYLA

ATLANTA, Ga. — Pirmadienį prasidėjo 23 metų amžiaus Wayne Williams byla. Jis kaltinamas nužudymu dviejų jaunų juodųjų ir juetimu jų lavonų į nedidelį užmiesčio upelį. FBI turi duomenų, kad jis nužudė kitus 17 jaunų berniukų, bet manoma, kad teismo sprendimui užteks įrodyti, kad jis užmušė du jaunuolius.

Atlantos juodžius žmonės buvo apėmusi panika. Jie bijojo vaikų išleisti į gatvę. Jie buvo įsitikinę, kad baltieji ar baltasis žudė juodukus, kol atvykę FBI agentai išlyrė reikalą ir nustatė, kad du juodukus nužudė W. Williams.

FBI agentai specialiais mikroskopais įrodė, kad rasta Williams odo dalelių prie nužudytųjų kaklų. Williams nežinojo, kad žmogaus oda taip lengvai lupasi, kai žmogus ranka paspaudžia stipriau. Vietoje lieka neįžūrimos spaudėjo lupynėlės, kurios šiuo atveju ir buvo fotografu Williams nelaimė. Kiekvieno žmogaus odo lupynėlės yra kitokios. Padidinami stiklai parodo skirtumą.

Williams teisėjui pareiškė, kad jis nekaltas, kad niekas jo nematė žudant jaunuolius.

Pirmadienį ir antradienį teisėjas pradėjo rinkti prisiekusius teisėjus, kurie turės sekti bylos eigą ir vėliau nuspręsti, ar W. Williams kaltas dviejų juodukų pasmaugimu. Teisėjas uždraudė skelbti prisiekusiųjų teisėjų vardus ir juos fotografuoti.

— Prez. Reaganas neparduos elektroninių įrenginių Sovietų Sąjungai. Prezidentas perspės rusus pareigūnus netaikyti žinių Sovietų agentams.

— Jaruzelskis nenori, kad Sovietų kariuonai pasirodytų Varšuvos ar kitų miestų gatvėse.

— Antradienį aukso uncija kainavo \$390.

nės vadus, įsakydamas jiems nesikišti į Lenkijos vidaus reikalus. Kol šie reikalai nelius su tvarkyti, tegu Brežnevas nelaukia jokių pagerinimų abiejų valstybių santykiuose.

Prez. Reaganas taip pat patarė dabartinę Lenkijos kariuomenės vadovybei pansikinti karo stovį Lenkijoje, grąžinti visiems Lenkijos piliečiams pagrindines žmonių teises, nevaržyti prievartos prieš Solidarumo unijos veikėjus bei darbininkus.

Prezidentas yra gerai informuotas apie sunkią Lenkijos ekonominę būklę. JAV vyriausybė neteiks jokios ekonominės paramos dabartinė karių vyriausybei, kol nebus panaikintas karo stovis ir krašto gyventojams nebus grąžintos pagrindinės žmonių teisės.

KALENDORELIS

Gruodžio 30: Sabinas, Audriė, Davis, Ermė, Girdis, Audronė, Krioklis.

Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:27. Oras debesuotas, ne toks šaltas.

Senatorius Frank Savickas pareiškė, kad jis nekandidatuos Atstovų Rūmų nario pareigoms. Jis gavo partijos pritarimą, bet jis nenori vesti rinkiminės kovos su kitu populiariu partijos nariu.

MOČIUTĖS TILTELIS

(HL Pensininkų klubo premijuota novelė)

(Tėsinys)

— Nepaisyk mano svajioji-
mų, aš juokauju, — ramiai, bet
dėl viso ko paaiškinu, kad Rubi-
onas yra romėnų upė, per ku-
rą dar pūsis Kristaus gimimą
toks Cezaris persikėlė ir nuga-
lėjo ne tik kitas romėnų kiltis,
bet užkariavo daugybę aplinki-
nų valstybių.

Apie ką tu čia dabar šneki?
— nesupranta močiutė. — Ro-
dus, dantis apžiūrėti, o pradėjai
pasakoti pasakoti.

— Kaip gi kitą, — atsakau.
— apžiūrėsiu, bet pajaukauti
irgi ne pro šalį.

Daugiau juokų nebekrečiu,
nes močiutė guli kaip ant adatų.
Apčiupinėju dantis, pastumdau
tiltelį, pajudinu jo priekį.

— Gali susičiupti, — liepiu
jai, — dar stipriai laikosi. Teks
palaukti.

Va, tau, ir po traukimo —
atsidūsta močiutė, atsikelia
nuo lovos, nusišluosto veidą, pa-
siima savo puoduką arbatos ir
nepatenkinta siurbėja.

— Kaip atrodo, ar kitą sava-
tę ištrauksime?

— Nekalbėk meikų, — atsišne-
ku. Teks dar mėnesį palaukti —
priekį per mažai judina.

— O Tu, Viešpatie, — sude-
juoja. — Tiltas maskatuojas kaip
skepetas į visus šonus, negali
kasnio praryti, visą savaitę
skysčiaiis maitinausi!

Nieko nepadarysi. Vaziuok
į ligoninę, ten bematant iš-
trauks! — šaltai atkeria ir lau-
kiu kol ji baigs gerti arbatą. Ta-
da liepiu vėl atsigulti į lovą. Pa-
imu nuo komodos lempą, duodu
ją močiutei į rankas ir lie-
piu laikyti taip, kad šviesa kris-
tų ant veido. Dabar atlošiu gal-
vą, dar sykį nuteikau šviesą ir
liepiu išsitioti.

— Kad išsitiotai, tai išsitioti-
jai, — juokauju vėl, — kaip tas
vaikas per klebono pamoką apie
pirmąją komuniją, kad net vi-

duriu matyti!

Močiutė suima juokas. Ji pra-
deda žiopioti, dūsdama ryja
seiles, paleidžia iš rankų lempą.

— Man darbą trukdai, — per-
spėju ją. — Ant tiltelio dar ne
vienos kojos nebeprimenu. Pati
sau pagalvoju dar sykį apie Ru-
bikono upę, bet močiutei to var-
do nebeprimenu. Visus pasiren-
gimus pradėdame iš naujo. Ši
kartą suimu tiltelio priekį, bet
pirštai apsipila seilėmis ir jis iš-
slysta. Močiutės kaktą išpila pra-
kaitas, o rankos ima drebėti. Aš
vėl grabaliuju po burną, ieško-
dama kurioje vietoje galėčiau
stipriau įsikibti į dantis.

— Ar skauda? — klausiu ju-
dindama tiltelį, bet prisimenu
kad mano ranka neleidžia ją
atsakyti. Ji tik neaiškiai kažką
sumarmaliuoja.

— Matai, kai dantistas kalbi-
na, pacientas turi tylėti, kol ne
pašalina savo instrumentų iš
burnos, — rimtai aiškinu.

— Neskauda, vaikel, neskauda,
— atsako ji, kai ištraukiau
pirštus iš jos burnos.

Tai dar sykį išsitioki!

Aš ištraukiu nosinę, su ja su-
griebiu tiltelį ir iš visų jėgų pa-
traukiu žemyn.

— Nėma, biesas, ir tiek, —
piktai sumurmu, — pašėlęs
tvirtumas!

Močiutė nuo skausmo išsišie-
pia, o kai išimu savo ranką iš
burnos, sako:

— Šį kartą tai pasukai! Visa
burna gelia, liežuvis negaliu pa-
judinti!

Ji man pataria atsinešti rep-
liukės, bet jų nebereikia.

— Kaip nors apsieisiu, — at-
sakau jai, atvynioju nosinę ir lie-
piu laikyti taip, kad šviesa kris-
tų ant veido. Dabar atlošiu gal-
vą, dar sykį nuteikau šviesą ir
liepiu išsitioti.

— Skauda labai, nejučiu kas
burnoje dedasi.

Močiutei liepiu gulėti, nes da-
bar gali prasidėti visų išprana-
šauti nemalonumai. Jei kraujas
nesusios, reikės šaukti gydytoją.
Kol kas pavojaus nesimato. Dėl
viso ko ištraukiu iš savo arba-
tos puoduko arbatžolių maišelį.
Išspaudžiu dar gana šiltą skystį
ir, uždėjusi jį ant apatinių dan-
tų toje vietoje, kur buvo tilte-
lis, liepiu stipriai sukasti.

— Šitaip laikyk, kad kraujas
sustotų, — sakau savo pacien-
tei, — o aš eisiu pasikalbėti su
Angele.

Močiutė palinguoja galva ir
užsimerkia. Jai manęs šiuo me-
tu nebereikia. Nekviečiame nei
gydytojo, nei greitosios pa-
galbos.

Ilgą laiką iš močiutės nieko
negirdžiu, o tai ženklas, kad su-
ja viskas tvarkoje ir daugiau
dantų traukti nereikia. Pavasa-
riui įpusėjus, vieną seštatienį
"Rūtoje" sutikau Sultuviene.

(Bus daugiau)

Marija Krauciūnienė ir Paulina Vaitaitienė papuošė tris lietuviškas eglutes jų pačių gamintais šiaudinukais First National Bank of Evergreen Park, ir dviejuose viešuosie knygynuose Mount Greenwood ir Edgebrook vietovėse. Eglutės susilaukė daug dėmesio ir komplimentų. Paveiksle taip pat matome Lietuvos generalinę konsulę poniją Juzę Daužvardienę, ku. i jau kelintą dešimtmetį aiškina ir moko, kaip puošiamos kalėdinės eglutės.

J. KARIBUTAS

Auksinis ruduo ir Europos teatrai

(Tėsinys)

"Žmogus iš La Mančos"
Vilniuje

Juozas Kaributas

Spektakliui pasibaigus, aplan-
kiau ir užkulisį, kur užlikau ak-
torių D. Banionį, bemaunantį
paruką nuo galvos. Jis net aik-
telėjo mane pamatęs. Po to jis
ir kiti atsikubėjo į J. Milinio
kambarį, kur praleido porą va-
landų ir palitė aktualius teatro
klausimus. Vėliau turėjome sku-
bėti vėl į Vilnių.

Besigerėdamas tokiais ir kito-
kais valdybos perlūkiais, užmir-
sau save, nustoju rūstauti, kam

tiek daug verstinių veikalų čia
dabar tenka matyti. Gal liki-
minė ironija, kad kaip tik ka-
da Vilniuje vaidino „Katedra“
ar „Mindauga“, aš turėjau iš-
vykti į provincijos teatrus.

Mano studijų kolega Kava-
liauskas vaidino tarną Sančą.
Jis iš pagrindų keitė savo so-
drių balsą į senyvą. Na ir jam
tas žinoma, gražiai pavyko. Šią
rolę jis atliko eskulapto uolu-
mu. Ir kai patekau už kulisų,
aš visus juos nesvietiškai išgy-
riau. Keisti balsą, kartais būna
aktoriui labai pavojinga, kai jis
nėra tikras ar tą pakaitalą iš-
laikys geroje formoje. Kava-
liauskui šitas pasigerėtinai pa-
vyko. Vakaras teko praleisti jo
mieloje šeimoje ir apkalbėti mū-
sų bėmėdintis išėjusios teatro
ir jų brandus, išugdytas, išpuo-
selėtas, gajus ir našus Lietu-
voje.

Po Varšuvą pasidairius

Nebandysiu čia papasakoti jau
šimtus kartų išpapasakotą Var-
šuvos karo istoriją, nors ant
kiekvieno kampo primena tą di-
džiulę tragediją granito pamink-
las. Centrinis gi, nežinomam ka-
reivui, kur dieną naktį budi

garbės sargyba, juodam grani-
te turi traukti, kad Lenkija ne-
teko šėlių milijonų. Lenkui gal-
vą aš jiems... kur dabartinės
Vakarų Vokietijos vadas čia
atvykęs sukupo ant kelių...
Gyvomis geleimis apklotas tas
juodas granitas, kur kalba už
tuos šuvius. Ir mes norėjo-
me gyventi laisvėje... Kartą
gyventi. Valdžios pirkliai sukė-
lė karą ir mus, štai, pasmerkė
žiauriai mirtčiai... Čia stovint,
nenoromis prašosi ašara ant ve-
do... Visa savo realybe atke-
liauja gyvenimo skeveldros kal-
bėdamos, kad gyvenimas nėra
toks kakį kadaise įsivaizdavai.
Dabar gi Varšuva, tą tragediją
nepamiršus (nors tai pamiršti
iš viso nėra galima), atsistatū-
si nuostabiai gerai pagal senos
formos kvartalus taip, kad net
patikėti vargiai galima.

Aplankau Varšuvos
lietuvių

Jų būstinė randasi Varšuvos
centre. Kukli ir nedidukė ta pa-
talpėlė, iš kurios išeina, vieto-
je buvusios Varsnos, — žibu-
riai. Čia bazuojasi jų visas vei-
kimas. To viso veikimo centri-
nė ašis yra Mackevičius. Be jo,
ten dar teko susipažinti su ke-
leta jaunų veidų. Visi domisi
Amerikos lietuvių veikla ir, kaip
atrodo, nemažai apie ją žino.
Jau tas toks lyg ir status klau-
simas svečiui: "Ko jūs ten Ame-
rikoje visi taip pešatės?" Ir kas
gi lieka? Lieka tik atsakyti, kad
aš tai tokių peštynių nežinau.
Aiškiai iš veido matys, kad me-
luoju. Bet jau taip geriau, ne-
gu aiskintis.

(Bus daugiau).

— JAV neparduos rusams
prankių plieno vamzdžiams pra-
vesti iš Sibiro į Vakarų Vokie-
tiją. Tie prankiai kainuoja 80
milijonų dolerių.

UPOKŠNIS

Piemuo liūdnei pakrantėje dainavo

Dėl nepataisomos nelaimės savo:

Netekęs mylimo ėrelio, pasigenda —

Jis upėje paskendo.

Išgirdęs tai,

Upokšnis burbina piktai:

"Besote upe! Kas, jei, tėvo dugnas štai

Toks būtų, kaip manasis, plynas —

Visiems ir atviras, ir grynas,

Ir šiam dugne mauruotame kiekvienas regėtų

Visas aukas, kurias tu prarijai sausai?

Gal tu iš gėdos po žeme įsirausė,

Pasislėpėi ten prarajoj, tamsoj kerėtojų?

Atrodo, jei lemtis man teiktų progą

Atgaut vandens tiek didelę gausybę,

Tai, tapęs rinktine gamtos grožybe,

Ir vištai nedaryčiau ką nors bloga:

Kaip mano atsargiai vanduo tuomet tekėtų

Ir pro trobeles;

Ir pro krūmelį.

Ir ko dar bereikėtų?

Man reikėtų pagarbą krantai,

Gaivėtų pievos ir šlaitai.

Vienok nuo jų aš nuneščiau nei lapelio.

Žodžiu, darydamas tik gera šiuo būdu,

Be galimų kam nors nelaimių ar skriaudų,

Tarytumei sidabras grynas ir iš lėto

Vanduo manasis lig pat jūros nutekėtų".

Upokšnis taip kalbėjo

Ir iš tikrųjų taip galvojo jis.

Ir ką gi? Nei savaitės nepraėjo —

Ant kalno gretimo prakiuro debes:

Staiga vandens gausa Upokšnis lygsta upei.

Bet, ak! Ir kuo Upokšnio šio kuklumas virsta?

Jis iš krantų dumbliu vandeniu išvirsta.

Mauroja, staugia, sūkuriuiais putotais lupa,

Išverčia ažuolus jis šimto metų.

Tiktai pošėkėjimas girdėt, ir taip riaumoja,

Kad pats piemuo, upokšnis dėl kurio suskato

Taip plūsti upę tą už skriaudą jojo,

Su kaimene visa savąja žuvo,

O jo trobelės ir ženklai pražuvo.

Vai daug upelių tylūs, ramūs teka,

Čiurlendami šaldžiai taip širdžiai šneka

Tiktai dėl to, vanduo kad mažas jųj buvo.

(J. Krylovo Pasakėčios, vertė J. Valaitis)

ENERGY
WISE

Limit use of dishwasher
to once a day, after the
evening meal, and cut
excessive use of water
and electricity.
Don't be a Bore Leader!

ZARASISKIŲ KLUBAS

Linki laimingą Naujųjų Metų, kad kiti
metai būtų šviesesni klubo nariams ir
visiems geros valios lietuviams.

There are so Many Reasons
to Protect Your Forests

Remember
only YOU can
prevent forest fires!

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

linki savo klientams, draugams ir
pazįstamiems

A. G. AUTO REBUILDERS

3518-24 West 63rd Street

Tel.: 776-5888

Chicago, Ill. 60629

ANICETAS GABRAIČIAUSKAS, 80%

PRASIKRAPSTYKIME AKIS IR NEBŪKIME FANATIKAI

(Pastabos dėl A. Regio laiško "Dirvos" 47 numerio)

Jau kuris laikas kai kurie vadinami "mažlietuviai" ir jų draugai aktyvistai pasidėrė labai veiklus. Niekas nesistebi, jei kas turi lokalinių sentimentų savo gimtajai vietai, tai suprantama, tačiau negalima norėti, kad ir kiti pasidarytų fanatikais. Kada kai kurie "mažlietuviai" užsimanė mums visiems diktuoti, kad negalima spausdinti jokio žemėlapijo, kuriame nebūtų Lietuvos valstybės ribos prarastės iki vadinamos "Potsdamo linijos" su Karaliaučiumi, tai jau pasidarė nebeįmanoma reikalas. Niekas tokių "direktyvų" nepaisys, kai vadinama Mažoji Lietuva anapus Nemuno niekas dos nepriklausę jokiai Lietuvos valstybei. Tiesa, kad ten prieš puslėčio šimtmečio gyvena nemažai lietuvių, tačiau nėra jokių davinių, kad lietuvių ir tada Karaliaučiuje būtų buvę daugiau, negu prieš kelis dešimtmečius tokioje Baltimorėje. O kaip su Ryga? Ir dabar ten gyvena apie 35,000 lietuvių, o Livonijos ordino magistras 1557 m. Pasvalyje davė vasalo priesaiką Lietuvos did. kunigaikščiui Zygmantui Augustui. Kur bus riba visokiame "lietuviškam imperikalizmui"? Ar žygiuosime iki Vyslos ir Dauguvos?

Didybės manijos pagauti, kai kurie laisviečiai nepasitenkina laikyti lietuvius savita etnine grupe arba tauta pasaulio tautų bendruomenėje, bet nori "degauliskai" vaidinti "une grande nation". Jie visur mato lietuvių pėdsakus. Kai kaimai net ir mozaikos Kulruas (Chlemno) buvę lietuviškas (vardas neva kildęs iš liet. žodžio "kelmas"); tai tas pats, kaip ir Koelno miesto vardą kildinti iš lietuviškų "kelnių". Negi grišime į "Aušros" laikų romantizmą?

Naujausių diskusijų kilmė yra tokia. Kai buvo opozicionierių išvystyta akcija prieš 1979 m. išrinktą VLIKo valdybą, tai ant tos politinės meškerės pakibo ir Mažosios Lietuvos rezistencinis sąjūdis. Pakėlė triukšmą dėl žemėlapijo, kuris jau ir anksčiau buvo spausdinamas VLIKo ir ALTO leidiniuose, bet tada neužkliuvo. Matai, rado geležėlę, kaip tas pasakos brolielis... Reikėjo duoti jiems prideramą rimtą atsakymą, kad lietuvių ieškojė naivų priekabių. Taip prasidėjo diskusijos raštais, kurios baigėsi A. Regio viešu išpuoliu. Supratinęsi tikrieji

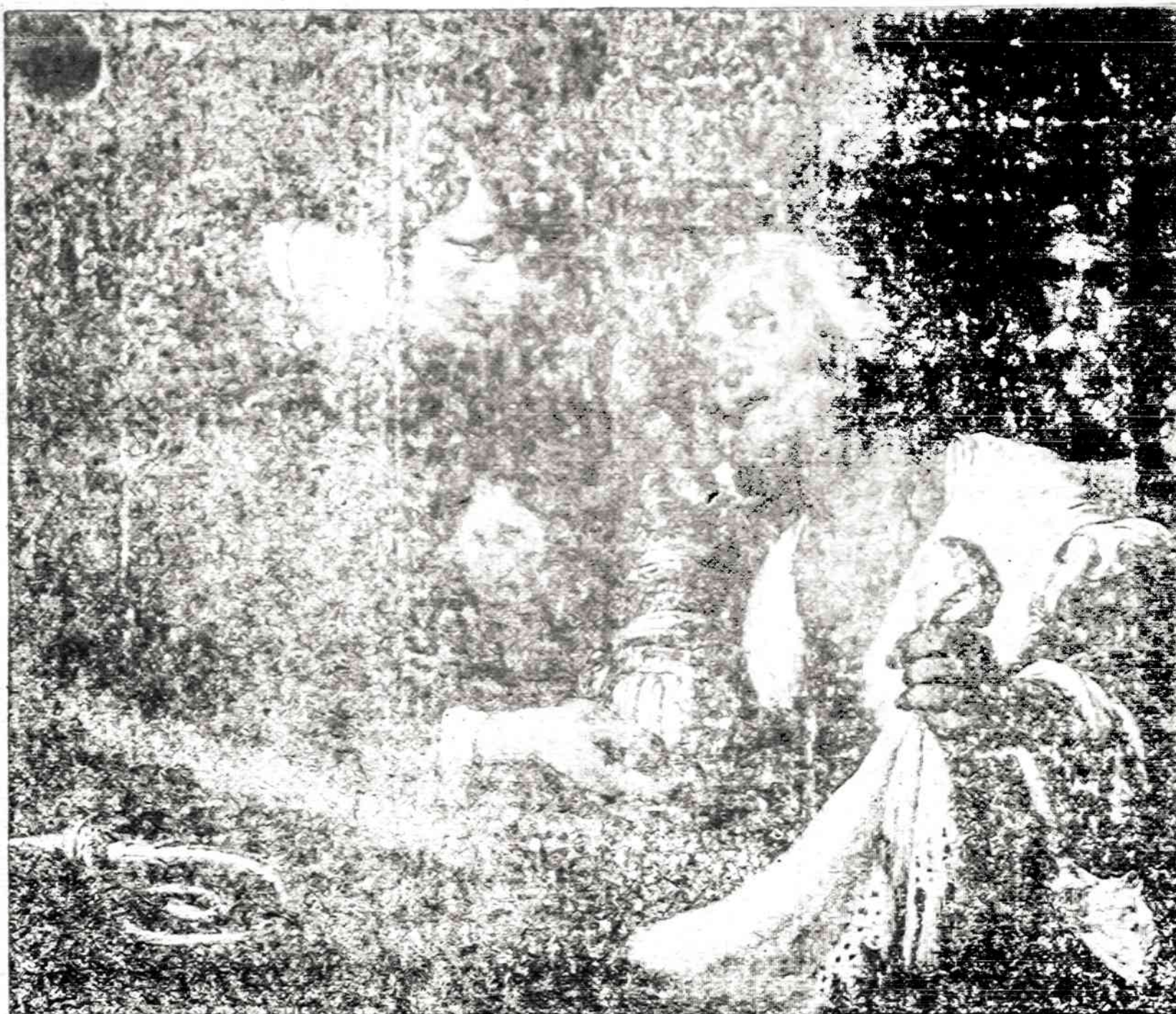
mažlietuviai, kaip M. Gelžinis, nepritaria Regio naiviam imperializmui (žr. "Naujienos", 1981. XII.2, psl. 3). Todėl paskutinis mažlietuvių suvažiavimas nepriėjo kokio nors sprendimo ar rekomendacijos dėl ateities, nes tai dabar neįmanoma arba būtų nerimta.

Tačiau čia gali būti ir gilesnės sąknyos, negu asmeniškos ambicijos. Žinoma, kad sovietams labai nepatinka VLIKo veikla. Jie moka pinti intrigas — gal jų darbas ir buvo parinti tokių neįsitaikęse obuolių, tegul jie ten gincijasi ir rieja tarpusavy dėl pliko kaulo, tada mažiau turės laiko užsiminti kitais reikalais, kurie sovietams nemalonūs.

Atsirado tokia VLIKo tarybos sudaryta "sienų komisija". Jos narių tarpe nėra nė vieno autentiško ir nusimanančio asmens, kuris orientuotųsi pataliose demografijos, geopolitinių ir tarptautinių santykių klausimuose, mokėtų atskirti fantazijas nuo tikrovės. Aš tai komisijai parašiau: "Ne vieta ir ne laikas išeivų organizacijoms dabar svarstyti Lietuvos sienų klausimus ir daryti kokius nors nutarimus". Kadangi visokios deklaracijos ir deklaracijos tęsimos toliau, tai aš VLIKo valdyboje kitai kadencijai nepasilekiau, nes per daug laiko gaštinama dėl visokių komisijų ir rezistencinių sąjūdžių nerimtų užmačių.

Nemanykite, kad visi išsiga "patriotinio santažo". Rimti žmonės seniai su šypsena žiūri į tokius pasireklamuoti norinčius "ūra patriotus". Štai VLIKo valdybos posėdy rugp. 1 d., kai trumpai buvo paliestas ir šis klausimas, ten dalyvavęs dr. D. Krivickas pareiškė: "Apie Mažąją Lietuvą visados mes galime pasakyti, kad tai yra revandikacinis klausimas. O dabar aš skaitau, kad požiūris šito klausimo kėlimas yra visiškai nenaujingas todėl, kad jis erzina vokiečius. Ir aš dar Hanau pirmutinėje VLIKo konferencijoje labai griežtai pasisakiau prieš erzinimą. Reik pasakyti, kad tada, visų nusiteimimui, Bielinis buvo pats didžiausias imperialistas... iki Berlyno. Aš labai griežtai tada pasakiau: "Ponai, nedalinkime kailio, kurio dar neturime patys." (Užkreduota kaspine.) Tai labai teisinga pažiūra.

Visa ta Mažosios Lietuvos

POPRIEŽIAUS TURTUS DALINA NETURTINGIEMS
Italijos menininko Bernardo Strozzi septyniolikto šimtmečio pradžioje pieštas paveikslas.

STASYS KASPARAS

TIE PATYS IR DAR NAUJI SKAUDULIAI

REPORTAŽAS APIE D. BRITANIJOS LIETUVIŲ
SĄJUNGOS TARYBOS SUVAŽIAVIMĄLapkričio 14 d. į Mančesterį
buvo suvažiavusi Didž. Britanijos
Lietuvių Sąjungos bendro-

problema yra rimtai panagrinėta mano studijoje "Istorija ir politika", kuri buvo atspausdinta "Tėviškės Žiburiuose" 1981 m. nr. 38-41. Kas rimtai tuo klausimu domisi, tegul pasiskaito. Juokingas yra apkalbinimas, esą Balys "atsizada" ar nori "atsikratyti" Mažosios Lietuvos. Nėgalima atsižadėti to, kas tau niekada nepriklausė. Reikšti pretenzijas galima, bet kas iš to? Niekas mums neatneš, padėjęs ant sidabrinio padėlio, tos Mažosios Lietuvos ir nepasakys: "Imkite..." Atsiminkime, kad ir Klaipėdą turėjome 1919 m. Versalio taikos sutarke nereiškė pažadas, padarytas 1919 m. Versalio taikos sutartyje. O kiek divizių galės sukelti A. Regis? Atrodo, kad jis gali kovoti tik su savo vėjo malūnais.

(Bus daugiau)

Dr. Jonas Balys

ir perdavė linkėjimus, troško, kad viskas ramiai praėtų. Tačiau netrukus tie linkėjimai, matyt, buvo užmiršti, arba klausimai dalyviams buvo tokie opūs ir jaudinantys, kad ramiai kalbėti darėsi neįmanoma. Visi puolimai daugiausia buvo nukreipti prieš centro valdybą, kurios net 5 nariai atvažiavo, darė pranešimus, puolami gynėsi, išsiskinėjo ar patys puolė ir kaltino tuos, kurie nepatenkinti jų laikysena.

Pranešimai, kuriuose yra
ir jautrių dalykų

Trumpų pranešimų buvo trys. DBLS pirm. Zigmąs Juras pabrėžė, kad pagrindinis rūpestis lietuviams išlikti ir išaukšti jaunimą. Pastaruoju metu buvusi suorganizuota spaudos konferencija ryšium su Madrido pasitarimais, buvo parašyti laiškinkei. DBLS davė išlaikymą G. Damušeiti, kai ji atvažiavo iš darbo Kestono kolegijoje. Sakė, kad lietuvių iniciatyva steigama pabaltiečių laisvės lyga politinei veiklai, bet jai reikia nemaža dolerių, ir VLIKas priešingai tokiai idėjai. "Europos Lietuvis" dabar stengiasi laikyti nešališkos linijos. Pranešimą baigė, kaip jis pareiškė, jautrių klausimu. Pasirodo, Mančesterio

Ir atidavęs suvažiavimą tarybos pirmininkas Anicetas Bučys ir kai kurie sveikintojai, kurie vieni šodžiu, kiti raštu sveikino

lietuvių veikėjas, dabartinis klubo pirmininkas Vladas Kupstys pasuntė "E. Lietuviai" straipsnį, kuriame motyvuotai nurodoma, kad į Lietuvą važinėja DBLS vadovaujantieji ir Lietuvių Namuose dirbantieji asmenys, o Lietuvių Namuose globojami iš Lietuvos atvažiuojantieji, dėl to tasai lietuvių Centras jau gali vadinamas raudonuoju kampe. Straipsnio autorius pasiūlė išvadą — būsimajam suvažiavime priimti tokią rezoliuciją: "Į DBLS vadovybę neturi būti renkami ir LNB tarnyboje negali būti laikomi ar sandomi tokie asmenys, kurie važinėja į Lietuvą ar į čia kviečiasi gimine."

Straipsnis nebuvo išspausdintas. Nutarta tą klausimą pasvarstyti DBLS taryboje. Straipsnis posėdyje ir perskaitytas. DBLS pirm. Z. Juras po to sakė, kad išspausdinus kiltų ginčų. Juk asmeniniai ryšiai palaikytini. Be to, priėmus siūlomąją rezoliuciją, nebebūsi iš ko rinkti valdybos ir tarybos. Kitas reikalas esąs ta suklastotoji "Šluota". Barėnas prašęs centro valdybą išaiškinti, kas suklastojo, o Z. Juras jam pagaliau atsakė: užmušk mane, bet nešiu. Po to jo žodžių pasigirsta šūkavimai: Keris suklastojo! Jūs, centro valdyba, žinot, tik nenorite pasakyti. Nedarykite juokų!

Kai pirmininkaujantis Anicetas Bučys susirinkusius apamėnė, pranešimą daro DBLS sąjungos pirm. Jonas Podvoiskis. Sakė, kad jaunimui pasisekė surengti Lietuvių Sodyboje pasitarimą, kuriame dalyvavo 24 asmenys. Dalyvavo ir kun. A. Saulaitis. Vieną savaitę buvo rodomi filmai. Eina jaunimo tvarkomasis "Lynes" anglų kalba, ir jo kokybė gerėja.

Pranešime apie Lietuvių Namų bendrovės veiklą jos pirmininkas Juras Alkis pažymėjo, kad šie metai buvo sunkūs, didesnių pelnų nebus. Pajamos visur sumažėjo, dėl to reikia rasti būdų, kaip pradėti taupyti. Tais sumetimais atleisti 2 spaustuvės darbininkai. Talkos būdu buvo paruoštas kalendorius. "E. Lietuvis" ir 1982 m. bus leidžiamas savaitinis, tik prenumeratos kaina keliama. Bus išleisti "Lynes" 7 numeriai ir 2 knygos. "E. Lietuvos" redakcija pergyvena krizę. Mažą pelną tedavė ir Lietuvių Sodyba. Sodyboje direktoriai nebepajėgia susi-

tarti su vedėjais, dėl to kreiptasi į advokatus patarimų, ką daryti.

Ar vadovaujantiems tinka važinėti į Lietuvą ir Lietuvių Namuose globojami atvažiuojančius ir neaiškius asmenis?

Po pranešimų pirmasis pasisako DBLS centro valdybos narys Balys Butrimas. Jis išsieleidė dėl V. Kupščio straipsnyje iškelto klausimo, kad vadovaujantieji asmenys važinėja į Lietuvą. Jo 3 broliai žuvę kaip partizanai, motina 11 metų buvo išlaikyta Sibire, o sesuo 6 metų iškalinta Liubankoje ir 3 m. Sibire. Važinėjęs motinos aplankyti. V. Kupstys jam atsako, kad straipsnyje nesimato pavardės. Straipsnis esąs teisingas. Jį dar pareiškia pasipiktinimą ta suklastota "Šluota", kurią į suvažiavimą Nottinghamman buvo nuvežęs rodyti "kažkoks Keris". Ginti valdybos nusistatymo pakyla J. Alkis. Jis teigia, kad dėl V. Kupščio straipsnio galima atsidurti teisme. Jame užsiuolė vadovai. Lietuvon nuvažiavusieji jokių pareiškimų nedaro. Kas, sako, Lietuvių Namuose globoja iš Lietuvos atvažiuojančius? (Girdėti šūktelėjimas: Ir valgyti duoda!) Kas tą "Šluotą" atvežė? (Balsai iš salės: Tu atsakingas! Tau ant stalo padeda!) Paskutinių J. Alkio žodžių nė nebegirdėti.

Antanas Jaloveckas pareiškia, kad nieko čia nenusiprėsim, nes centro valdyba neima į galvą, ką besakytum ar nutartum. Z. Jura jis klausia: "Ar atsiprašė Barėna? D. Banaitis DBLS suvažiavime buvo iškėlęs, sako, pačiam ir valdybai nepasitiekėmo klausimą, bet rytojais dieną atsiėmė, kai pažadėjai atsiprašyti Barėną. Bet neatsiprašė! Kodėl neatsiprašė, nors suvažiavimas nutarė? Antra — "Šluotą". Ar duosit, sako man, kalbėti? Vis stabdomas, jis klausia. Ar centro valdyba žino, kas ją platino? Jo klausimą palydi didelis triukšmas ir kažkieno šūktelėjimas: "Žino!", tik nenori sakyti. Centro valdyba gerai žino!" Dėl "Šluotos" po jo kalbą Pranas Dziolikas, kuris darosi išvadą, kad tai esąs rusų darbas, o jei lietuvių, tai tokio, kuris linkęs į juos.

bus daugiau...

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BICULIS

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• **LITERATŪRA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstantys, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonio, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlonio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• **DAINU ŠVENTĖS LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• **VIENTISO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūkės apraštas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsniais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• **LIETUVISKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamajausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Latvijos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai ir vokiečių kalba. Labai naudingoje 355 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

• **KĄ LAUMES LEME**, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poiją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra 48 delio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• **SATYRINĖS NOVELĖS**, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant pašta, pridėti dolerių persiuntimo išlaidoms.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 ♦ Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARILJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 ♦ Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• KŪSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakara.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir paratė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
173 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6190

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980

Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$45.00 per year.

pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

kanadoje: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

žemės: pusel metų trims mėnesiams vienam mėnesiui \$ 4.00

VIENYBĖ IDEJŲ KONFLIKTUOSE

(Antano Kučio paskaita)

Mielas pirm. gerb. prezidentė, mielos sesės ir broliai lietuviai.

Keturiasdešimt devintieji metai buvo mūsų pabėgėliams nuo bolševikinio teroro labai reikšmingi. Tais metais plačiai atsivėrė Amerikos durys savo žemės netekusiems žmonėms. Lai-vas po laivo plaukė pro Laisvės Stovylą į New Yorko uostą. Netekusieji savos tėvynės, dabar pėrgyveno ir Europos netekimo jausmą. Atėjo po platių jį pasaulį išsibarstymo valanda.

Atėjo išsiskyrimo metas. Pasijutome vienas kitam daug artimesni. Nežinomi kraštai ir nežinomas rytojus padarė išsiskyrimą iš stovyklų ir kitokių lietuvių telkinių sunkų ir jausmingą. Pasijutome kaip broliai paklęsti to pačio likimo.

Tais pačiais metais Vyriausybės išlaisvinimo Komitetas (VLIKas) paskelbė Lietuvos Chartą. Paskelbė, kad visi lietuviai yra lygūs tos pačios tautos nariai, tarp savęs broliai. Primitinė, kad tautinis solidarumas yra aukščiausia tautinė dorybė. Iš-šaukė, kad darbu, mokslu, kūrėjai paskelbė, tarp kitų ir pasiaukojimu lietuvis kovoja,

tyvėnė". Jis gerai žino, kad čia negalima rašyti žodis žodin, kaip rašo agentai okupuotos Lietuvos lietuviams. Čia reikia duoti tik mintį.

Pirmą kartą jis susirūpino ir šalpos reikalais. Jis nepatenkintas ir šalpos darbą dirbančiais. Kadangi pas mus bendra šalpa rūpinasi BALFas, tai reiškia, kad BALFą Kviklys kaltina ne už planingą darbą, kaip ALTA, už Lietuvos laisvinimo darbą. Jis rašo: "Tokia šalpa yra neplaninga ir todėl dažnai (ne retkarčiais) paremiami asmenys, kurie PASITURINČIAI PATYS GYVENA (Kviklio pabr.), neparemiami tie, kuriems pagalba labai reikalinga". Na, ir kokią pikta demagogiją Kviklys skelbia apie mūsų šalpos darbuotojus. Kad jie remia tik "pasiturinčius asmenis". Išvada aiški: žmonės, neaukokite BALFui, nes jo šalpos darbas neplaningas, ir dažnai remia tik turtingus. Čia Kviklys žodi "buožė" pakeitė į "pasiturinčius". Juk negali jis rašyti, kad BALFas remia buožes.

Pagal Kviklį išeitų, kad išeivių suaukotas sumas šalpai turėtų tvarkyti ne BALFas, bet gen. Petronis, nes tik kompartija yra neklaidinga ir tik ji planingai gali išeivių surinktas auksas paskirstyti. Ir tik tada siuntinius gaus visi Sibiro tremtiniai, nes tik Petronis gerai žino visų Sibiro ištremtųjų adresus. Atrodo, kad ir Kvikliui, kažkokiais keliais, tie visų ištremtųjų adresai žinomi. Jis žino, kad ne visi tremtiniai siuntinius gauna, nes jis tvirtina, kad: "...neparemiami tie, kuriems parama labai reikalinga". Būtų gerai, kad jis tuos adresus atiduotų BALFui.

Jeigu okupanto agentai savo propagandoje niekina visus tris — ALTA, VLIKą ir BALFą, tai kaip gali Kviklys nuo jų atsilikti?

kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomos Lietuvos valstybę. Ir tai nebuvo tušcia deklaracija. Tie žodžiai buvo paimti iš kiekvienos lietuviškos širdies, tostant nuo tėvynės į nežinomą rytojų. Lietuvių Chartos kūrėjai, žinodami mūsų tautos troškimus ir kaip jautrus yra tėvų žemės tautiečiai, paskelbė:

"Pasaulyje pasklidę lietuviai sudarė vieningą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę".

Nebuvo tada ir abejonių, kad paskelbtiems Chartoje tikslams, pasaulyje pasklidę lietuviai nebus vieningi ir nesudarys vieningos tautinės bendruomenės.

Po dviejų su puse metų (1952. XI. 18. A. Pl.), New Yorko stovyklų ligi iškilusių, mūsų visuomenės politikai, kultūrininkai bei visuomenininkai, atstovaudami visų, išsiskyrus, žinomus, komunistus, pažiūrėti tautiečius, paskelbė JAV Lietuvių Bendruomenės Aktą. Jis buvo Lietuvos Chartos kūrėjų. Bendrieji deklaracijos žodžiai, įstatyti jų užsibrėžtuose rėmuose.

JAV Lietuvių Bendruomenės pareigojo, kad darbu, mokslu, kūrėjai paskelbė, tarp kitų ir pasiaukojimu lietuvis kovoja, tyvėnė". Jis gerai žino, kad čia negalima rašyti žodis žodin, kaip rašo agentai okupuotos Lietuvos lietuviams. Čia reikia duoti tik mintį.

Pirmą kartą jis susirūpino ir šalpos reikalais. Jis nepatenkintas ir šalpos darbą dirbančiais. Kadangi pas mus bendra šalpa rūpinasi BALFas, tai reiškia, kad BALFą Kviklys kaltina ne už planingą darbą, kaip ALTA, už Lietuvos laisvinimo darbą. Jis rašo: "Tokia šalpa yra neplaninga ir todėl dažnai (ne retkarčiais) paremiami asmenys, kurie PASITURINČIAI PATYS GYVENA (Kviklio pabr.), neparemiami tie, kuriems pagalba labai reikalinga". Na, ir kokią pikta demagogiją Kviklys skelbia apie mūsų šalpos darbuotojus. Kad jie remia tik "pasiturinčius asmenis". Išvada aiški: žmonės, neaukokite BALFui, nes jo šalpos darbas neplaningas, ir dažnai remia tik turtingus. Čia Kviklys žodi "buožė" pakeitė į "pasiturinčius". Juk negali jis rašyti, kad BALFas remia buožes.

Pagal Kviklį išeitų, kad išeivių suaukotas sumas šalpai turėtų tvarkyti ne BALFas, bet gen. Petronis, nes tik kompartija yra neklaidinga ir tik ji planingai gali išeivių surinktas auksas paskirstyti. Ir tik tada siuntinius gaus visi Sibiro tremtiniai, nes tik Petronis gerai žino visų Sibiro ištremtųjų adresus. Atrodo, kad ir Kvikliui, kažkokiais keliais, tie visų ištremtųjų adresai žinomi. Jis žino, kad ne visi tremtiniai siuntinius gauna, nes jis tvirtina, kad: "...neparemiami tie, kuriems parama labai reikalinga". Būtų gerai, kad jis tuos adresus atiduotų BALFui.

Jeigu okupanto agentai savo propagandoje niekina visus tris — ALTA, VLIKą ir BALFą, tai kaip gali Kviklys nuo jų atsilikti?

Ignas Petrauskas

"Jungtinių Amerikos Valstijų lietuviai, norėdami:

a. įsijungti į kovą prieš internacionalinį komunizmą,

b. pareigingai remti Lietuvos laisvinimo kovą ir lietuvių tautos gelbėjimo pastangas, nuosirdžiai išreiškia savo tautinį solidarumą Jungtinių Amerikos Valstijų Bendruomenėje.

Toks buvo dvasinis bei ideologinis klimatas, kai buvo paskelbta Lietuvos Charta ir kai po to kūrėsi JAV Lietuvių Bendruomenė. Dėl Chartoje ir JAV Lietuvių Bendruomenės paskelbtųjų principų nebuvo jokio pasipriešinimo. Jie buvo priimti, tartum išsakyti, kiekvieno save laikanti lietuviu, mintis ir troškimus. Mus rėmė viena idėja: esame savos žemės netekę paverptos tautos vaikai; esame vieno likimo broliai. Tauta Lietuvoje kenčia nuo žemių priešpaulių, bet tebesitigia laisvės kovotojų beviltiškos kovos. Šimtai tūkstančių tautiečių kenčia ir miršta gulago vergų stovyk-

lose ir kalėjimuose. Mes, kaip lietuviai, turime pareigą, visais galimais būdais padėti atgauti Lietuvai ir jos pavergtiems žmonėms laisvę. Tokia tada buvo mūsų lietuviybės prasmė ir tokią tada buvo pagrindinė lietuviško solidarumo idėja. Ir tik dėl jos, įvairiuose kraštuose kūrėsi, visus lietuvių kilmės žmones, vienam tikslui jungianti organizacija.

Kai kalbam apie vienybę, tai turime galvoje žmonių sutarimą, kuriam nors tikslui. Ir mūsų priežodis sako, kad vienybėje yra galybė. Kai yra sutarimas, paremtas bendru darbu ir autaromis, tada sakome: toji ar kita grupė žmonių yra vieninga, kad vieningai yra dirbamas darbas. Vienybė neegzistuoja visuomenėje, kur nėra bendro intereso. Ten tik individai ir šeimos tvarkomi valstybinių įstatymų, moralės normų, tradicijų ir kitokių sąlytų.

Kas yra lietuviškoji vienybė? Tai tas pats sutarimas, bendro-

mis dvasinėmis bei medžiaginėmis pastangomis siekti mūsų autsčiausių tautinių tikslų, kurie dabartiniais metais yra Lietuvos išsivadavimas iš okupacijos jungo ir tautinio gyvastingumo išlaikymas išeivijoje.

Kuris iš tų dviejų Bendruomenės uždavinių yra svarbesnis? Jeigu Lietuvių Bendruomenė yra pašaukta į gyvenimą ant Lietuvos Chartos idejinio pagrindo, ką aiškiai užakcentavo JAV Lietuvių Bendruomenės steigėjai, tai Chartoje aiškiai pasakyta, valstybinė nepriklausomybė yra tautinės kultūros ugdymo ir išlaikymo sąlyga.

"Darbu, turtu, mokslu ir pasiaukojimu lietuvis kovoja, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę". Apie tautinę kultūrą Lietuvių Chartoje taip pasakyta: "Tautinė kultūra yra kelias į tarptautinę pripažinimą ir bendravimą. Kiekvieno lietuvių priedermė sudaryti sąlygas tautinei kultūrai".

(Bus daugiau)

— Grobikai paleido generolo Dozier fotografiją, iš kurios matyti, kad jo veidas sumuštas.

— Generolas Jaruzelskis įsakė kariams pradėti pasitarimus su taikos siekiančiais darbininkų unijos nariais. Kalbos eina apie streikų nutraukimą.

— Kardinalas Gody vėl grįžo į Northwestern Memorial ligoninę. Jis turi bėdos su širdimi.

GENERALINĖS KONSULĖS SVEIKINIMAI IR LINKEJIMAI

Nuosirdžiai sveikinu ir linkiu visiems laimingų, sėkmingų Naujų Metų. Dėkoju visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu malonėje pasveikinti mane švenčių proga.

Dėkoju "Naujienoms" ir jų personalui už malonų kooperavimą su Lietuvos Generaliniu Konsulatu.

Mano ir visų geros valios lietuvių linkėjimai ir norai yra, kad ateinantieji 1982 metai priartintų mus prie aukščiausiojo mūsų tikslo atsielimo — prie Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atgavimo.

JUZE DAUZVARDIENE,
Lietuvos Generalinė Konsulė

J. Venclova

Lietuvos krikšto sukaktį prisimenant

(Tęsinys)

Gi Jogaila, padarydamas personalinę uniją su Lenkija, pavedė Lietuvos religinius reikalus tvarkyti Lenkijos bažnyčios vyskupui, o Lietuvos švietimą — Krokuvos universitetui. Tuomi jis padėjo pamatus lietuvių lenkinimui, kuris per keletą šimtų metų sulenkino daugybę lietuvių. Žinovu apskaičiavimu (Z. Stoberski, prof. K. Pakštas, etc.) šiandien lenkų tautoj randasi keletas milijonų lietuvių kilmės žmonių. Ir tai jis darė apgalvotai su lenkais sulenkinti lietuvių. Pačių lenkų istorikas A. Lewicki (plg. Vaižgantas, "Aušrininkai, šviesininkai", 268) nurodė: "Jogaila ir lenkai padarė tai labai gudriai (1386) ir gerai, nes tik tokiu būdu galėję tikėtis kuo greičiausiai tikybiniai-tautiniai-politiniai ir kultūriniai asimiliuoti lietuvių", reiškia — buvo sąmoningai suplanuota lietuvių nutautinti bei padaryti lenkais.

KRIKŠČIONYBĖS ĮVEDIMAS LIETUVOJ

Lietuvos valdovas Mindaugas 1251 metais, būdamas lenkais ir su visa savo karalyste bei lietuvių tauta, tapo krikščionių tikėjimu, kas aiškiai patvirtina Cacyznski (Codex dipl. Lituanicus) ir kito dokumento, kuriame liudi-

jama: "Item Rex Lithoviae (Mindog) qui cum

šiomis dienomis šioje vietoje pradėsiame spausdinti apie Br. Railos paskelbtą melą.

toto regno suo ad fidelem conversus fuerat ac prelates et clericos suo habebat". Ir net vėliau tą patį patvirtino Lietuvos karalius Gediminas ("Mindowe cum toto regno suo fuit ad fidem Christi conversus" — žiūr. V. Pašto, Gedim. laisk. 23).

Tokios pat nuomonės yra ir bešališki istorikai. Prancūzų istorikas prof. G. Gaillard (L'Allemagne, Paris, 29) priėjęs išvados, jog Lietuvos karalius Mindaugas priėmęs krikščionybę su savo karalyste. Mūsų istorikas kun. dr. K. Matulaitis (Tautos praeitis, 1964, II, I knę, 26) konstatavo: "Lietuvą apkrikštijo karalius Mindaugas, sukūrė atskirą bažnytinę provinciją". Kitas mūsų istorikas Pr. Pauliukonis (Draugas, 1963-IV-20 d.) paaiškino: "Po Mindaugo mirties krikščionybė Lietuvoj niekada nebuvo išnykusi... tik vokiečių ordinių kevos neleido jai kaip reikiant skleistis... Danijoj po krikšto dar keliasdešimt metų krikščionybė buvo persekiojama, bet krašto krikšto data yra laikoma pirmoji. Tad ir lietuviams nėra jokio pagrindo būti kukliems ir save skriausti 135 metais pavėluotu krikštu. 1251 metai nėra vien Mindaugo, bet ir visos Lietuvos krikštas".

LIETUVA BEI LIETUVIŲ TAUTA TAMPA KRIKŠČIONIŠKA

Istorikas V. Trumpa (Margutis, 1964, gruodžio nr.) teigė: "Nuo Mindaugo laikų jau mes (lietuviai) esame krikščioniška tauta". Prof. dr. P. Raulinaitis (Lietuva — karalystė, Draugas, 1962 m.) pabrėžė: "Šis pastarasis teigimas (Jogaila su lenkais Lietuvoj įvedė krikščionybę) yra per daug nepagrįstas, kad prie jo ilgiau sustotume, reikia vien priminti, jog Lietuvos karalius Mindaugas įvedė krikščionybę Lietuvoj ir jo prašomas popiežius Inocentas IV priėmė Lietuvą į krikščioniškų valstybių tarptautinę bendruomenę. Jis Milane priėmęs karaliaus (Mindaugo) delegaciją ir pasirašęs 1251-VII-17 d. atatinamą dekretą".

BUVO ĮKURTA ATSKIRA LIETUVOS BAŽNYTINĖ PROVINCIJA

Mindaugas, kaip įvalgus politikas, pramatė kiek švietimieji apaštalai gali padaryti daug žalos lietuvių tautai. Todėl jo rūpesčiu netrukus buvo įsteigta Lietuvos bažnytinė provincija, priklausoma tiesiogiai nuo Švento Sosto, kaip ir nurodė prof. S. Sužiedėlis (Aidai, 1978, nr. 8): "Mindaugas tam (priklausymui Rygos arkivyskupui) pasipriešino, išrūpinęs, kad tiesiogiai priklausytų nuo Šv. Sosto. Tokiu būdu buvo įkurta savarakiška Lietuvos bažnytinė provincija (1254 m.). Dar aiškiau pasisakė dr. A. Kučinskas (121 psl.): "Jam (Mindaugui) net pavyko suorganizuoti sa-

varankišką, tiesiog nuo popiežiaus priklausomą, Lietuvos provinciją". Popiežius Inocentas IV savo bulė 1254-X-20 d. Lietuvos vyskupui Kristijonui rašė: "Cathedrali ecclesie, quam dictus Rex (Mindog) in partibus suis de novo subpropius expansionis erigere ac dotare magnifice intendebat... terra Lethovie sit furis et propriatis beati Petri, ac pro eisdem Regis honore, quem a sue conversionis initio assumpsimus in filium ecclesie speciale et regie dignitoris titulo fecimus insigniri ibi esse velibus episcopum qui aili quam Romano pontifici sit subiectus (A. Theiner, 37).

MINDAUGAS PASTATĖ KATEDRĄ

Istoriniai šaltiniai liudija, jog Lietuvos karalius Mindaugas buvo pastatęs katedrą: A. Prochaska (Cod. Epist. Vitold, 997): "fundavit (Mindog) quandam ecclesiam cathedralem in quodam civitate que vocata est Wille (Vilnius)... quidam episcopus fuit in Wille constitutus". Archeologo A. Tautavičiaus ("Švyturys", 1965, 22 nr.) samprotavimu, 1964 m. atrastos mūrinio pastatė liekanos Gedimino kalno pašlaitėje (Vilniuj) buvo Mindaugo pastatytos katedros liekanos. Taip pat lenkų istoriko dr. H. Lowmianski (Studija... "Panstwa Litewskiego", 1922, 3342 psl.) žiniomis, Mindaugas pastatė Lietuvoj katedrą. Tos pačios nuomonės buvo ir lenkų istorikas T. Lopalewski (Między Niemnem a Dzwina, Poznań, 1938), K. Skirmunt ir kiti.

(Bus daugiau)

Faktai ir Niektykystė

Labai aišku, kad norint teisingai protauti apie Dievą, pirmiausia reikia išlaikyti susidariusias prietarų ūkanas, dėl kurių daugelis nustojo tikėti jį ir jį Knygą, kuri vadinama Jo Tiesos žodžiu. Tai nelengva įvykdyti, bet turime vilties, kad šis gvildenimas suteiks daug pagalbos ta linkme. Žinoma, ne visi yra galutinai nutarę ar priimti Bibliją kaip autentišką aprašymą apie žmogaus pradžią ir likimą, tačiau visi turėtų būti interesus joms trumpu ir protingu aprašymu apie tą dalyką, ypačiai po kritiško analizavimo ir kuomet jau padavimų rūkos liko išlaikytos ir kai tasai aprašymas pasirodė aiškus ir teisingas. Koks tad yra Biblijos aprašymas apie žmogų tada, kai buvo pašalinti prietariai ir žmogiški spėliojimai?

Kurie domėtės, prašome parašyti atvirlaiškį. Gausite dovanai įvairių knygų, padedančių suprasti Sv. Raštą.

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI
5421 S. Mozart St., Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1938 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis
Išv. antrą ketvirtadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2616 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet.
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2860.
Rezidencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Primam Master Charge
ir VISA kortele.
R. SEKENAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Seštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stories WOPA - 1490 AM.
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parke.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
hanga 1480 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM hanga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

MAISTO PRITAIKYMAS YRA SVARBUS DALYKAS

Lietuviška patarlė sako "Pa-
gal Jurgį ir kepturę". Tą patį
būtų galima pasakyti ir apie
maistą. Kiekvienam mūsų yra
reikalinga individualio, skirtingo
gesno nuo kitų maisto.

Išrinktoji American Medical
Association komisija tyrinėjo
įvairias dietas, priskiriamas ligo-
niams, ir priėjo išvados, jog da-
bar pritaikomos dietos būna per
daug bendrinės ir neatsižvelgia
į paskirų asmenų sistemos ypa-
tybes ir reikalavimus. To rezul-
tate, daugelis ligonių nukentė-
na nuo įvairių dietinių trūkumų.

Dr. Carlton Fredericks atkrei-
pė dėmesį ir į kitą blogybę —
maisto standartizavimą. Jis sa-
ko, jog šiuo metu maisto pro-
duktai yra vienodai paruošiami
pardavinėjimui krautuose. Res-
toranai arba net šeimninės na-
muose naudoja juos be ypatingų
pajūrinimų, ar kam tas
tinka, ar ne. Pasak dr. Frede-
ricks, senesniais laikais, kai mū-
sų motinos ar bobutės pačios
pasirinkdavo ir paruošdavo
maistą, tai žmonių tarpe ma-
žiau pasitaikydavo skilvio, šir-
dies ir kitokios rūšies ligų.

KAIP PASIGAMINTI RAUGINTĄ PIENĄ

Visi mėgstame raugintą pie-
ną, tačiau miestuose saldus pie-
nas yra pasteurizuotas ir jį tie-
sioji sunku surauginti. Kad tą
atlikus, reikia panaudoti štai ko-
kį gudrybę: kvortą saldaus pie-
no reikia truputį pašildyti iki
kambario temperatūros ir į vie-
ną tokio pieno stiklinę įpilti da-
vaukštus rūgšties grietinės. Ge-
rokai sumaišius, įpilti į likusį

Medellin'o lietuvių baznyčia

Kur tų lietuvių nėra, kur jie nemiršta

Ir iš tikro, šiandien jų yra
visame pasaulyje išsibarstusių.
visuose jo žemynuose ir net sa-
luose gyvenančių. Tai sužvėrė-
sių komunistų ir su jais susidė-
jusių kvailių pasekmė, kai
Maskvos ordos užplūdo laisvę
besidžiaugiančią tėvynę Lietuvą,
kai trečdalis jos gyventojų buvo
išnaikinta, kai nemaža jų dalis
turėjo bėgti į svetimas šalis. Ir
šiandien geroka pabėgusiųjų da-
lis jau yra atsigulusi amžina-
jam poilsui svetimos žemės
kapuose, išskėlavusi į amžinybę.
Tokių tokių sąrašas, vien tik Ko-
lumbijos valstybės Medellin'o
mieste bei jo apylinkėse gyve-
nantių:

Buvęs Lietuvos kariuomenės
majoras Antanas Andriūnas —
užvedęs ir beurtis. Buvęs Lie-
tuvoje klebonu kun. Simonas
Barčaitis. Jo dviaukštį namą pa-
vėdėjo viena kolumbičių še-
liu. Paskiau palikti jį virtu-
vėje, o kai su ugnis, padėti kelioms
valandom įsaldytuvą.

vičius — liko žmona rasytoja ir
žurnalistė Janina Narutavičienė.
Pakštienė-Nardė. Jos gyvena
Floridoje. Prosevičienė ir dr.
Feliksas Prosevičius — liko
JAV išteklėjusi duklė, kuriai at-
sisakius paveldėti jų turtą, pa-
vėdėjo Medellin'e gyvenanti ko-
lumbietė.

Kirpėjas Stasys Tamulis ir
Elena Tamulienė, kurių turto
globėju buvo inž. Antanas Ma-
lickis. Advokatas Jonas Totorai-
tis — liko žmona dr. Petronėlė
ir aukštuosius mokslus baigė du
vaikai (sūnus ir duklė). Kūrėjas
savanoris Simas Čsorius — bu-
vo beturtis. Mirė senelių prie-
glaudoje, kuri yra Belencito,
Medellin. Virėja Marijona Kle-
menaitė — savo santapas kurį
laiką buvo pasidėjusi pas inž.
Juozą Kalėdą, persikėlusį į Bo-
gotą. Karolina Laužikaitė, Mag-
dutė Trejauskaitė ir buvęs Kau-
no Valstybinio Teatro aktorius
Stasys Poškus, kuris buvo jau
apakęs ir kurį iki mirties išlaikė
Medellin'o miesto senelių prie-
glauda, prižiūrint Kolumbijos
vienuolėms. Teisininkas ir gene-
rolas Vincas Grigaliūnas-Glo-
vackis (1885-1964), miręs Tun-
ja vietovėje, kur ir buvo pala-
dotas. Jo sūnus A. G. Grigaliū-
nas ir dvi anūkės, medicinos
daktarės, gyvena J. A. Valsty-
bėje. V. Pr.

RUSAI PAGROBĖ ATSKAITOMYBĖS DOKUMENTUS

WASHINGTON, D.C. — Vy-
rauja įsitikinimas, kad Sovietų
šnipams pavyko nukniaukti Di-
žiosios atskaitomybės įstaigos
dokumentus, iš kurių jie gali
sužinoti apie slaptas karškas in-
formacijas.

Vyriausiasis kontrolierius El-
mer B. Staats pareiškė, kad jis
jau prieš trejus metus pastebėjo
apie kelių svarbių dokumentų
dingimą, bet nieko nesakė, nes
manė, kad tie dokumentai dar
atsiras. Jau 1979 m. rugpjūčio
3 dieną Staats pastebėjo, kad
slaptus krašto apsaudos reika-
lus liečiantieji dokumentai pra-
puolė. Dabar jis nutarė, kad jis
negali daugiau tylėti. Jis yra įsi-
tikinęs, kad tikrintojai privalo
būti atsargūs, kad dokumentai
nepatektų ten, kur nereikia.

Senatorius O. Hatch pareiškė
savo įsitikinimą, kad Sovietų
agentai prieina prie kontrolierių
dokumentų.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

CHARLES STASUKAITIS

TESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPIJOS

GORDON FUNERAL HOME

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

EUDEIK

GAIDAS - DAIMID

ENIAUSIA IR OIDAUSIA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742

3240-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPIJCIO

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

ARGENTINE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave. Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPIJCIO
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPIJCIO LAIDOTUVIŲ SERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

MEDICAL FACTS

WHAT IS THE FASTEST GROWING
HEALTH CARE PROFESSION-AND WHY?

OSTEOPATHIC MEDICINE/
DOCTORS OF OSTEOPATHY,
D.O.'S, WILL MORE THAN
DOUBLE THEIR PRESENT
NUMBER-GROWING FROM
18,000 TODAY TO MORE
THAN 36,000 PHYSICIANS
IN THE NEXT 20 YEARS!

D.O.'S ARE FULLY LICENSED TO PRESCRIBE
DRUGS, PERFORM SURGERY AND UTILIZE
ALL OTHER SCIENTIFICALLY ACCEPTED
MEANS FOR TREATING INJURY AND DISEASE,
INCLUDING THE USE OF MANIPULATIVE
THERAPY.

PRIMARY REASON
FOR THE PROFESSION'S
RAPID GROWTH IS THE
EMPHASIS IT PLACES
ON TRAINING GENERAL
PRACTITIONERS.

ALTHOUGH ONLY FIVE
PERCENT OF THE PHY-
SICIAN POPULATION,
D.O.'S PROVIDE TOTAL
HEALTH CARE FOR MORE
THAN TEN PERCENT OF
THE PUBLIC, SOME 20
MILLION AMERICANS!

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti
viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų
toku adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

PADĖKA

A. A.

KONSTANTINAS LEIPUS

Mirė 1981 metų gruodžio 19 dieną ir palaidotas Lietu-
vių Tautinėse kapinėse.

Vėlonis Konstantinas Leipus negali atsidėkoti tiems,
kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo jį į am-
žybės vietą. Todėl mes, atmindami jį ir apgailestami jo
mirtimi, dėkojame drąsams, atvykusiems į šermenis, atsiun-
tusiems gėlių ir palydėjusiems į kapines.

Dėkojame kun. Ansui Trakiui, kuris atlaikė iškilmingas
pamaldas už jo sielą. Dėkojame laidojėjų direktoriui Ste-
ponui C. Lack ir Sūnams už mandagų ir tvarkingą patar-
navimą. Dėkojame karstanesiams, nunešusiems jį į amž-
nojo poilsio vietą, ir visiems laidojėvėse dalyvavusiems gi-
minėms, draugams bei pažįstamiems. O Tau, mūsų myli-
masis, sakome: Ramiai išsėkis šaltojo žemėje.

Nulūdę lieka:

Žmona, sūnus, brolis, seserys, motinė, uošvė.

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANSO
PATARNAVIMAS
TURIMAS
KOPIJCIO
ISOSE MIESTE
DALYSE

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET Kępuolis 7-1214
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 874-4410

P. J. RIDIKAS

4554 So. HALSTED STREET

Tel. YArda 7-191

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE

Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

8319 So. LITUANICA AVE

Tel.: YArda 7-1158 1139

Vasario 16 d. minėjimas

Chicago Lietuvių Taryba savo padėdys įvyks šventę vasario 16 d. ALTO patalpose, aptarnaujančiose Nepriklausomybės šventės minėjimo programą.

Vėlavos pakelimas įvyks šeštadienį, vasario 13 d., 12 val. p. m. Nepriklausomybės kovų paminklų J. C. Sedelyje. Bus sugiedotos Tautos himnas ir giesmės, o po to vyks dainavimas. Dalyvaus Chicago aukšt. lituanistikos mokyklos mokiniai, vadovaujami J. Masilionio.

Vasario 14 d., sekmadienį, Sv. M. M. Gimimo (Marquette parko) parapijos laimėjimo 10.30 val. ryto įvyks iškilmingos parados, kurias veddys J. E. vysk. Vincentas Brizys. Pamaldų metu giesdės parapijos choras, vadovaujamas A. Liro.

Evangelikų — liuteronų "Teisė" parapijos bažnyčioje parados įvyks sekmadienį, vasario 14 d., 10 val. ryte.

Pagrindinis Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 14 d., Marquette aukšt. esiančiose mokyklose. Pradžioje 2 val. p. m. Kalbą pasakys inž. Jonas Jurkūnas. Meninė dalis — montažą išpildys "Dainavos" meno ansamblis, vadovaujamas muz. Aloyzo Jurgūno. Toliau pat dalyvaus sol. A. Brazis, sol. A. Giedraitis ir Balio Pakšto muzikinis ansamblis. Ta proga bus skaitoma rašytojos N. Jankutės — Užbalinės specialiai šiam minėjimui sukurta poezija.

Vėlavos organizacijos yra kviečiamos dalyvauti su savo vėlavomis. Chicago Lietuvių Taryba kviečia visus lietuvius vieningai šiemet minėjime dalyvauti, o kitas organizacijas tą dieną susilaikyti nuo kitų renginių.

E. J.

Pensininkams paslauga

Chicago Lietuvių Pensininkų Sąjunga per trumpą laiką išaukso ligi 400 narių. Valdysba su mania tvarko kultūrinius ir socialinius reikalus. J. Skelvyjeina į Miesto Tarybą, kuri rūpinasi gyventojų socialiniais reikalais. Kiekviename susirinkime praneša šį tą naujo. Prieš porą dienų Naujienose parašė veikimo planą apžvalgą.

Gruodžio 9 d. 10 val. apie 60 narių su vadovybe buvome susirinkę į 6117 So. Kedzie Socialinių reikalų būstinę. Ponia direktorė mus sveikino ir trumpai supažindino su veikimo programa. Po to buvome pavaišinti pietumis. Kaina — tikrai 75 centai.

Gruodžio 11 d. 10 val. rinkomės ten pat pasiskiepinimui nuo "flu". Pradėjo skiepinimą 11 val. Suprantama, reikėjo užpildyti atitinkamas anketas. Iš pirmo žvilgsnio girdėjau, kad šiemet lietuviams vieniems atskirai nepasisekė gauti. Pernai pasiskiepinimo

Skaitytojų Balsai

Gerbiami "Naujienų" leidėjai ir bendradarbiai,

Sveikinu visus su Naujienomis 1982 metais! Linkiu stiprios sveikatos, kad galėtume apsiginti nuo raudonojo smako.

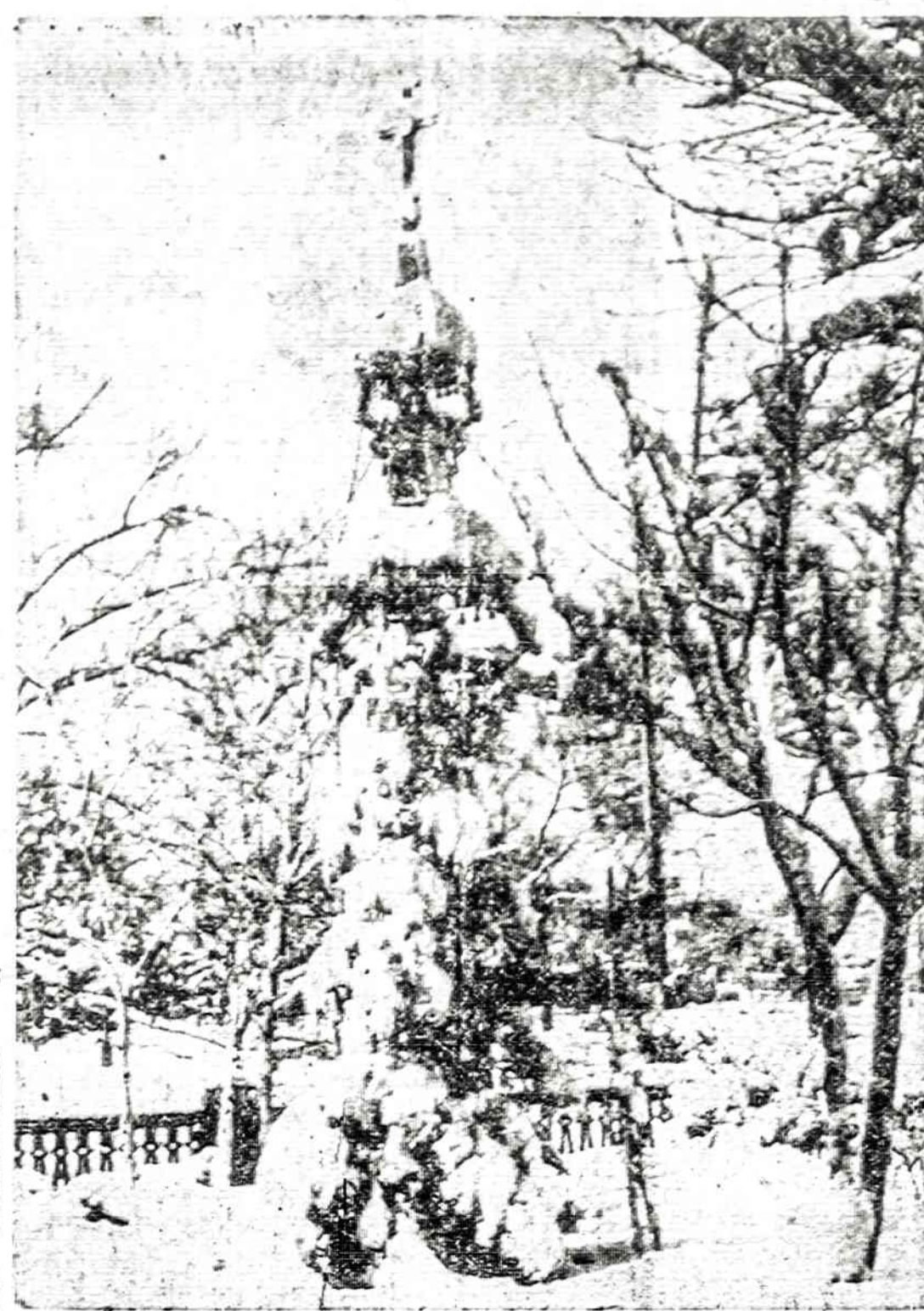
Visos konferencijos, visos sutartys padeda raudoniešiams naciams plisti. Rusams patinka kas leidžiasi su jais į kalbas; jie nuolatini nedarė ir nedarys.

Linkiu visiems geriausios laimės.

Jūs gerbiantis —
Antanas Vaicekauskas

Trumpai

— Chicago Lietuvių Spaudos klubo 1982 m. sausio mėn. 1 d.

susirinkimas neįvyks. Sekantis susirinkimas įvyks 1982 m. vasario mėn. 5 dieną Lietuvių So. dyboje.

— Jonas ir Sofija Radvilai, iš Port Colborne, Ontario, per Naujienų korespondentą Kanadoje Juozą Šarapnicką atsiuntė 100 kanadiškių dolerių čekį Naujienoms paremti. Nuosirdi padėka už paramą.

— Povilas Naujokas, iš Chicago, Ill., pratešdamas prenumeratą vieneriems metams pridėjo \$55 Naujienų paramai. Dekui už nuolatinę paramą.

— A. Ligmis, iš Amsterdam, New York, atsiuntė \$7 Naujienoms paremti ir pranešė, kad praleis žiemą Deerfield Beach, Floridoje. Dėkojame ir linkime saulėtų dienų.

— St. Vilimavičius, iš Grand Bend, Ont., pratešdamas prenumeratą vieneriems metams pridėjo \$5 už kalendorių ir \$50 Naujienoms paremti. Nuosirdi padėka už nuolatinę paramą.

— Paskelis Plukas, iš Hot Springs, Ark., rašo: "Sveikinu visą Naujienų štabą su Šv. Kalėdomis ir linkiu laimingų Naujų Metų. Siunčiu \$80, iš kurių atskaiciu už kalendorių, likutį

Vladas Rasčiauskas

Vladas Rasčiauskas pirmą dieną išskrido į Argentina, Braziliją ir Čilę. Lietuvių ke-

liautojas ir American Travel Service Bureau pirmininkas kelionėje prabūs ištisą mėnesį.

Zarasiškių klubas

Naujai išrinktoji valdyba 1982 metams pasiskirstė pareigoms sklandiai:

Pirm. — Petras Blekys, vicepirm. — Kazys Čiuras, sekretorius — Petras Padvaiskas, išdalininkas — Jonas Krumplys, parengiamas — Alfonsas Čičelis, Ona Blekys, El. Kundrotas ir Matilda Folius.

Kaip ir kiekvienais metais, aukų rinkaligiams paskirstyta 650 dolerių.

A. Zakas, koresp.

Kad aiškiai žinotum mūsų tautos tikrąją praeitį, jos kilnumą, jos viršūnišką būdą ir jos gamtos nesugriaujamais dėsniais sukurta gyvenimą bei tikrą visatos pastovumo nustatymą amžinumą, remdamasis mūsų tautos padaviniais, tikra tautine valia ir sveiku, tarptautinių smėlių neužburto protu, aš parašiau šias knygas:

1) Karalienė Birutė. Čia aprašomas jos kilnus gyvenimas, kai mus puolė žiaurūs kryžiuočiai, naikindami viską, ką mūsų kilni tauta gerbė ir mylėjo.

2) Po Galindų Skydu. Galindų kovos ir gyvenimas, išlaikyti mūsų tautą kilnią ir savitą.

3) Kalnų Dievaitė Ledyna. Ledynos kilni pagalba apsaugoti mūsų tautą, pradedant nuo ledų slinkimo.

4) Lietuvių Sostinė Vilnius. Kilni kova karaliaus Kęstučio, pradėjus statyti Vilniaus miestą.

5) Lietuvos Senovė. Kilnus ir jautrus lietuvių tautos gyvenimo ir jos kovų aprašymas.

6) Karaliaus Vytauto Vainikas. Kruopštus vainiko aprašymas, kaip lenkai jį pagrobė ir kaip lietuvių jaunimas tą vainiką, lenkų bažnyčioj pasleptą, surado.

Mieli lietuviai, padėkit man šias knygas išleisti. Tos knygos tikrai pagelbės mūsų jaunimui užmegti tikrąs lietuviškas. Su aukšta pagarba,

Mantas Aukštuolis
Elizabeth Avenue
Springdale, Conn. 06907

Arvydas Luigi Pogys, šio progos išsikėlė su Lietuvos kariuomenės vadais. Jis jau grįžo į Vatikaną ir informavo popiežų apie dabartinę padėtį Lietuvoje.

— Lenkų vyriausybė taip pat paskelbė, kad ji neturi pinigų labiausiai reikalingiems vaistams pirkti. Vaisiūvų ligoninės likusios be vaistų. Vaistų turi tikrai kariuomenės ligoninės.

— Nėra jokios villies padidinti mėsos kainų 1982 metais, — paskelbė Kato Taryba Lenkijai Gelbėti. Ši taryba dabar valdo Lenkiją.

REAL ESTATE

Home, Land — Parduoti / Home, Land — Parduoti
REAL ESTATE FOR SALE / REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMU IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS.
DEL VISU INFORMACIJU KREIPITIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI

VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

SIMAITIS REALTY

REZIDENCINIU IR PAJAMINIŲ NAMŲ PARDAVIMAS.

INCOME TAX

INSURANCE NOTARY PUBLIC

Skambinti tel. 436-7878

2951 West 63rd Street

ELEKTROS ĮRENGIMAI

PATAISYMAI

Turtu Chicago miesto leidima.

Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai.

KLAUDIJUS PUMPUTIS

4514 S. Talman Ave.

Tel. 927-3559

D E M E S I O

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 pusmečiui automobilio

Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:

A. LAURAITIS

4445 So. ASHLAND AVE.

Tel. 523-8775

Dengiamo ir taisomo visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue

Chicago, IL 60629

434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisymas

2646 West 69th Street

Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-745

Telp pat daromi vertimai, giminių išvaidimai, pilidomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapala, Agent

2208 1/2 W. 95th St.

Evergreen, Ill.

60642, 424-5454

State Farm, Fire and Casualty Company

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.

ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162 arba 776-5161

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga

"Liucija" jau atspausdinta.

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo.

22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5.

Gaunama "Naujienose" ir pas auferių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Geroji Naujiena Lietuviams

girdima trumpomis radijo bangomis 16 m.:

LIETUVOJE kiekvieną sekmadienį 9:15 val. ryto, ČIKAGOJE kiek sekmadienį 12:15 val. ryto (naktį), TORONTE kiekv. sekmadienį 1:15 val. ryto (naktį).

Dėl smulkesnių informacijų skambinti:

Tel.: 735-4048

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraitičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

Prašome!

Pagal savo išgales aukoti Tautos Fondui: savo uždaviniais vykdyti, Lietuvos Laisvės Iždui — laisvajai Lietuvai padėti atsistatyti, 6 kalbomis ELTOS informacijoms leisti, radijo transliacijoms į okupuotą Lietuvą finansuoti ir politiniams kaliniams gelbėti.

Nepamirškite tam tikrą procentą ir savo testamentu įrašyti:
Not-For Profit, Tax Exempt Corporation
Lithuanian National Foundation
P.O. Box 21073, Woodhaven, NY 11421

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių transnacionalinė organizacija, lietuviams iškiliai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILLIONUS dolerių apdraudus savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis SLA neliesto pelno, nariams patarnauja tik savikolpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Tautapagalja apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, mokslininkams aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — valkus apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: už \$1,000 apdraudus runą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreiptis į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus jie jums mielai pagelbės. SLA išrašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

New York, N.Y. 10001

287 W. 26th St.

Tel. (212) 542-2218